

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละหลักสูตร ได้จัดโครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 หมวด ได้แก่หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี สภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละหลักสูตรอาจมีวิธีการ หรือระบบการจัดการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกันหรือแตกต่างกันตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน ทั้งขึ้นอยู่กับสาขาวิชา หรือลักษณะของเนื้อหารายวิชา และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยมีนิธานยึดมั่นใน " สัจจะ-บริการ " โดยแสวงหาความดีเลิศทางวิชาการและคุณธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่แจ่มแจ้งในสัจจะแห่งชีวิต และจะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการบริการรับใช้สังคม

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยพายัพได้เปิดทำการสอนระดับปริญญาตรี 7 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี การเงิน และการธนาคาร คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และคณะวิทยาศาสตร์ มีทั้งหมด 22 สาขาวิชา สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของแต่ละคณะอาจจะมีสภาพ ปัญหา และอุปสรรคแตกต่างกันซึ่งไม่เคยมีใครได้ทำวิจัยมาก่อน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของแต่ละคณะว่ามีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมีอะไรบ้าง เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะในมหาวิทยาลัยพายัพ
- 1.2.2 ศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 เพื่อทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยพายัพ
- 1.3.2 เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการจัดการเรียนการสอน
- 1.3.3 เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.4.1 สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.4.2 ทมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2532)
- 1.4.3 ทมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ (ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2532)
- 1.4.4 คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยพายัพที่เป็นคนไทยและปฏิบัติหน้ากรเรียนการสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533